

POLICY FÖR ANSVARSFULLA INVESTERINGAR

 MANDATUM

Innehåll

Utgångspunkter och mål för ansvarsfulla investeringar	3
1. Förbindelse att iaktta en ansvarsfull investeringsverksamhet	3
1.1 Klimatstrategi	5
2. Organisation och ansvar	5
3. Genomförande av ansvarsfulla investeringar	6
3.1 Genomförande inom direkta aktie- och ränteinvesteringar	7
3.1.1 Sensitiva affärsområden	7
3.1.2 Övervakning av exponering för fossila bränslen	9
3.1.3 Trafikljusmodell för hållbarhet	9
3.1.4 Konsultativ kapitalförvaltning	10
3.2 Genomförande inom fondinvesteringar, utlokaliserad kapitalförvaltning och övriga tillgångsklasser	10
3.3 Genomförande av direkta fastighetsinvesteringar	11
4. Aktivt ägarskap och ansvarsfull ägarpraxis	12
4.1 Personalsamarbete	12
4.2 Röstning	12
4.3 Pooled engagement	12
5. Extern rapportering	13

Policy för ansvarsfulla investeringar

Utgångspunkter och mål för ansvarsfulla investeringar

I detta dokument beskrivs policyer och riktlinjer för ansvarsfulla investeringar inom Mandatum Asset Management (MAM) och Mandatum Livförsäkringsaktiebolag (Mandatum Life), hädanefter tillsammans Mandatum.

Mandatums verksamhet utgår från kundernas intressen och eftersträvar bästa möjliga avkastning på investeringar med godtagbar risk.

Mandatum har som mål att identifiera och förminska de skadliga effekterna av sin investeringsverksamhet med tanke på frågor som berör miljö, klimat, samhälle, medarbetare, respekt för mänskliga rättigheter samt förebyggande av korruption och mutor (nedan hållbarhetsfaktorer). Därför har Mandatum integrerat hållbarhet i sin investeringsverksamhet och tar i investeringsbesluten utöver finansiella aspekter också hänsyn till hållbarhetsfaktorerna och tillhörande risker (hädanefter hållbarhetsrisker).

Ansvarsfulla investeringar handlar om att förvalta tillgångar så att miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning ("ESG-frågor") beaktas i investeringsanalyser, beslutsfattande och rapportering. Ansvarsfulla investeringar innefattar även aktivt ägarskap. Målet är att kombinera bättre riskhantering med ökad portföljavgastning och samtidigt återspegla investerarens värderingar. Ansvarsfulla investeringar är ett komplement till konventionella finansiella analyser.

Policyn för ansvarsfulla investeringar är bindande för Mandatums medarbetare. Policyn är en guide för portföljförvaltare och andra som deltar i investeringsverksamheten för att ta hänsyn till hållbarhetsrisker och hållbarhetsfaktorer i sin dagliga verksamhet. Policyn revideras och uppdateras årligen och den finns tillgänglig på engelska, finska och svenska. Om det förekommer skillnader mellan de olika språkversionerna har den engelska versionen företräde.

Denna policy fastställer miniminivån för åtgärderna för att mildra hållbarhetsrisker och negativa hållbarhetseffekter. Striktare regler och påverkansprocesser kan tillämpas på vissa produkter eller portföljer.

1. Förbindelse att iaktta en ansvarsfull investeringsverksamhet

Som en del av Sampokoncernen har Mandatum förbundit sig till att följa Sampokoncernens policy för hållbar utveckling och förbinder sig till att främja hållbarhetsprinciperna i utvecklingen av sin verksamhet.

Sampokoncernen har undertecknat FN:s initiativ **UN Global Compact**. Enligt de tio principerna i Global Compact ska koncernbolagens verksamhet åtminstone uppfylla grundläggande krav gällande mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorrupktion. Dessa principer tillämpas också på investeringsprocesserna.

Sampokoncernen och MAM har undertecknat **FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UN PRI)**. De sex UN PRI-principerna binder koncernbolagen att:

- införliva hållbarhetsfaktorer i processerna för investeringsanalyser och investeringsbeslut
- vara en aktiv ägare och införliva hållbarhetsfaktorer i sin ägarstyrning
- uppmuntra investeringsobjekten till tillräcklig rapportering om hållbarhetsfrågor
- främja godtagandet och införandet av principerna för ansvarsfulla investeringar i investeringsbranschen
- samarbeta med andra investerare för att främja tillämpningen av principerna för ansvarsfulla investeringar
- rapportera om åtgärder och framsteg i införandet av principerna för ansvarsfulla investeringar

Beaktandet av klimatförändringar och effektiv hantering av klimatrisker är ett av insatsområdena i Mandatums investeringsverksamhet. Som en del av Sampokoncernen stödjer Mandatum **Parisavtalet** om klimatförändringar och initiativet **Climate Action 100+**.

Mandatum Life ingår i **Portfolio Decarbonization Coalition** (PDC) som omfattar institutionella investerare och kapitalförvaltare. Mandatum anslöt sig som första finländska medlem till koalitionen. Koalitionen har som mål att minska koldioxidavtrycket globalt, styra tillgångar till klimatsmarta företag och utveckla metoder för att minska investeringarnas koldioxidavtryck. Genom medlemskapet i koalitionen strävar Mandatum efter att minska utsläpp som finansieras av investeringarna på lång sikt.

Mandatum har också undertecknat initiativet **Montréal Pledge** och förbundit sig att årligen mäta och publicera sina investeringars koldioxidavtryck. Investeringarnas koldioxidavtryck rapporteras både absolut och i relation till allmänna marknadsindex för att göra rapporteringen mer överskådlig och jämförbar med både utvecklingen inom branschen och utvecklingen över tid.

Mandatum strävar också efter att främja hållbarhetsrelaterade frågor och införandet av UN PRI-principerna i investeringsbranschen genom samarbete med organisationer och stiftelser, bl.a. med **Finsif (Finland's Sustainable Investment Forum)**, **FVCA (Finnish Venture Capital Association)**, **Finance Finland (FA)** och **GRESB**.

Mandatum följer noga utvecklingen av Europeiska unionens lagstiftningsprojekt inom hållbar finansiering och beaktar i synnerhet ramen för hållbara investeringar (**EU:s taxonomi**) och förordningen om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn (**SFDR**) i sin investeringsverksamhet.

Mandatum erkänner vikten av att tillämpa **FN:s globala mål för hållbar utveckling (SDG:er)** som ett verktyg för att styra investeringsprocessen. Mandatumkoncernen har fastställt följande SDG-mål som mest relevanta för sin verksamhet. Mandatums portföljförvaltning strävar efter att bidra positivt till dessa mål (beskrivs mer i detalj i tabell 1).

SDG	Beskrivning
 <p>3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING</p>	<ul style="list-style-type: none"> För en hållbar utveckling är det viktigt att säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande i alla åldrar. Fler ansträngningar behövs för att lösa olika befintliga och framväxande hälsoproblem genom till exempel effektiv finansiering av hälsosystem. Mandatum investerar i företag som bidrar positivt till hälsa och välbefinnande samt strävar efter att mildra de negativa effekter som investeringarna kan ha genom att övervaka negativa effekter och från fall till fall kontakta företag som utgör investeringsobjekt.
 <p>8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH</p>	<ul style="list-style-type: none"> 2020 stagnerade eller minskade inkomsten per capita i vart femte land. Den globala pandemin har medfört nya olägenheter i människors liv och äventyrat den globala ekonomin. Mandatum bidrar till anständiga arbetsvillkor och skapar ekonomisk tillväxt genom att investera i bland annat tillväxtföretag samt stödja deras utveckling som hållbara och lönsamma företag. Dessutom följer vi upp arbetsförhållandena i de bolag som utgör investeringsobjekt regelbundet och bolagen kontaktas från fall till fall.
 <p>13 CLIMATE ACTION</p>	<ul style="list-style-type: none"> Om nuvarande sammansättning och mängd av växthusgasutsläpp fortsätter på samma nivå kommer ökningen av den globala temperaturen sannolikt att överstiga 1,5 grader i slutet av detta århundrade (jämfört med 1850–1900). Om vi inte vidtar åtgärder för att minska växthusgasutsläppen och förlusten av biologisk mångfald kommer extrema väderförhållanden, höjning av havsnivån och andra naturkatastrofer att bli allt vanligare och mer oförutsägbara. Mandatum har identifierat klimatåtgärder som ett av sina viktigaste fokusområden. Med ökande efterfrågan på exaktare klimatuppgifter och lagstiftning som kräver ökad tillgång till klimatrelaterade uppgifter fortsätter Mandatum att rapportera om sina investeringar klimatpåverkan och portföljernas koldioxidavtryck.

Tabell 1. FN:s mål för hållbar utveckling och beskrivningar. Källa: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

1.1 Klimatstrategi

Mandatum har identifierat bekämpning av och anpassning till klimatförändringarna som ett av sina viktigaste fokusområden. Betydelsen av att mildra klimatförändringarna och förlusten av biologisk mångfald illustreras av såväl av den tillgängliga informationen och intressenters intresse som lagstiftningen. Mandatum förbinder sig att skydda miljön och bekämpa klimatförändringarna och understöder Parisavtalet.

Mandatum följer principen om dubbel väsentlighet i sin klimatstrategi. Dubbel väsentlighet beaktar både klimatriskernas inverkan på ett bolag som utgör investeringsobjekt samt bolagets inverkan på hållbarhetsfaktorer.

Utvärdering av omställningsbolag

Mandatum strävar efter att vara en del av lösningen på klimatkrisen genom att grundligt analysera investeringsmöjligheter med en uppsättning klimatfokuserade kriterier. Förutom sektorbaserad negativ screening fokuserar Mandatum på att hitta bolag som till exempel utvecklar tekniska innovationer för att minska klimatrisker. Mandatums ambition är att minska sin exponering mot fossilbränsleindustrin och samtidigt investera mer i företag som levererar energi från förnybara källor eller som har trovärdiga planer för en övergång från fossila bränslen till mer hållbara affärsmodeller.

Som en del av utvärderingen av omställningsbolag bedömer Mandatum bland annat bolagets energimix och andelen förnybar energi, tillväxtplaner för förnybar energi och utsläppsmål. Mandatums mål är utfasning av kol (dvs. företag som får mer än 5 % av sina intäkter från kol) ur investeringsportföljen fram till 2030 samt utfasning av olja (dvs. företag som får mer än 5 % av sina intäkter från olja) fram till 2040.

Koldioxidavtryck

Mandatum fortsätter att rapportera koldioxidavtrycket för sina direkta aktie- och ränteinvesteringar samt minskar koldioxidintensiteten för sina investeringar på sikt. Investeringarnas koldioxidavtryck beräknas årligen och bevakas separat för varje placeringskorg eller fond samt andra tillgångar. Portföljförvaltaren för varje placeringskorg, fond eller tillgångsklass ansvarar för effektiv hantering av hållbarhetsriskerna för sina investeringsobjekt i enlighet med Mandatums åtaganden.

2. Organisation och ansvar

Den här policyn godkänns årligen av MAM:s och Mandatum Lifes styrelser. MAM:s och Mandatum Lifes ledningsgrupper ansvarar för att policyn tillämpas i respektive bolag inom Mandatumkoncernen.

Mandatum har ett särskilt ESG-team för hållbarhetsfrågor vars främsta uppgift är att stödja andra investeringsfunktioner i frågor som rör ansvarsfulla investeringar. Teamet övervakar också att policyn för ansvarsfulla investeringar följs och bistår med portföljhantering vid behov. Dessutom har Mandatum utsett en Senior ESG Manager som har helhetsansvaret för att samordna ansvarsfulla investeringar inom Mandatum.

Alla investerare inom Mandatum måste ta hänsyn till hållbarhetsfaktorer när de väljer och bevakar investeringsobjekt. Portföljförvaltare och analytiker har de bästa förutsättningarna för att förstå hållbarhetsaspekterna hos de bolag och affärspartner som de bevakar och föra en dialog med ledningen för att påverka hållbarhetsfrågor. När portföljförvaltare och analytiker bevakar investeringsmarknaden tittar de också på hur hållbarhetsfrågor beaktas i investerarinformation och erbjuder investeringsprodukter.

Ansvars- och uppgiftsfördelningen inom ansvarsfulla investeringar beskrivs i tabell 2.

Enhet/organ	Ansvarsområden och uppgifter
MAM:s och Mandatum Lifes styrelser	Godkänner policyn för ansvarsfulla investeringar och gör upp processer och riktlinjer för ansvarsfulla investeringar.
MAM:s och Mandatum Lifes ledningsgrupper	Övervakar genomförandet av ansvarsfulla investeringar i praktiken och ansvarar för att policyn för ansvarsfulla investeringar följs.
Portföljförvaltnings-enheten	Varje portföljförvaltare och analytiker inkluderar en hållbarhetsanalys i sin egen investeringsanalys och bevakar investeringsobjekten även ur ett hållbarhetsperspektiv. Om avvikelser upptäcks konsulterar portföljförvaltaren/analytikern hållbarhetskommittén för att säkerställa ett enhetligt tillvägagångssätt. Portföljförvaltaren för respektive placeringskorg, fond eller ansvarsområde säkerställer att policyn för ansvarsfulla investeringar iaktas inom sitt eget ansvarsområde.
Hållbarhetskommittén	Ett expertorgan som ansvarar för samordning av ansvarsfulla investeringar, utveckling av verktyg och förankring av tillvägagångssätten i hela organisationen. Bereder riktlinjer för ansvarsfulla investeringar och stöder vid behov portföljförvaltarna i frågor som rör ansvarsfulla investeringar. Rapporterar till MAM:s och Mandatum Lifes ledningsgrupper om genomförandet av ansvarsfulla investeringar. Leds av Senior ESG Manager som har helhetsansvaret för att utveckla Mandatums hållbarhetsstrategi.

Tabell 2. Ansvars- och uppgiftsfördelning inom ansvarsfulla investeringar.

Mandatum fokuserar också på att sprida kunskap och öka medvetenheten om ansvarsfulla investeringar bland sina medarbetare. Mandatum anser att regelbunden utbildning, särskilt för portföljförvaltare och andra investerare, är avgörande för att identifiera väsentliga hållbarhetsfaktorer och hållbarhetsrisker. Utbildning gör det möjligt att integrera hållbarhetsrisker och hållbarhetsfaktorer i investeringsprocessen mer effektivt och fatta bättre investeringsbeslut. Interna utbildningar hålls regelbundet av ESG-teamet och Mandatum uppmuntrar och stödjer sina medarbetare i att delta i externa utbildningar (t.ex. seminarier, workshopar).

3. Genomförande av ansvarsfulla investeringar

Mandatum har integrerat en hållbarhetsanalys i sin investeringsprocess och bevakar alla företag man investerar i även ur hållbarhetsperspektiv på samtliga investeringsmarknader där Mandatum är aktivt.

Hållbarhetsanalyser för investeringar bygger på uppgifter från offentliga källor. Hållbarheten analyseras både kvantitativt och kvalitativt. Direkta dialoger utgör ett väsentligt led i av investeringsobjektens hållbarhetsanalys. Som stöd för sina egna analyser kan portföljförvaltarna och analytikerna också använda hållbarhetsanalyser utförda av utomstående tjänsteleverantörer. Portföljförvaltarna och analytikerna bevakar nyhetsflödet om sina investeringsobjekt dagligen.

Inom likvida investeringar är bevakningen fortlöpande. Inom alternativa investeringar ligger tyngdpunkten vid hållbarhetsvärderingen av investeringsobjekt på en analys som görs vid investeringstidpunkten, men investeringarna följs också regelbundet upp i fråga om hållbarhet. Hållbarhet bedöms utgående från flera kriterier beroende på typen av investering (läs mer i avsnitt 3.1, 3.2. och 3.3.). Kriterierna ingår också i due diligence-processen som föregår varje investering.

Vid investeringsobjektets riskanalys beaktar Mandatum hållbarhetsfaktorerna som en del av helheten. I beslutsfattandet använder Mandatum både exkluderande och favoriserande metoder med hänsyn till särdragen hos olika tillgångsslag. Dessutom kan investeringar göras med betoning på vissa teman som hänför sig till ansvarsfullhet, exempelvis klimatförändringar och klimatrisker. De tillvägagångssätt som används inom olika tillgångsslag sammanfattas i tabell 3.

	Direkta aktieinvesteringar	Direkta investeringar i obligationer	Alternativa investeringar	Fondinvesteringar
Hållbarhetsanalys integrerad i investeringsanalysen	✓	✓	✓	✓
Exkluderande metoder	✓	✓	✓	✓
Favoriserande metoder	✓	✓	✓	✓
Hållbarhetsteman	✓	✓		✓
Direkt dialog	✓	✓	✓	
Påverkan via samarbete	✓	✓	✓	✓

Tabell 3. Sammanfattning av metoderna för genomförande av ansvarsfulla investeringar efter tillgångsslag.

3.1 Genomförande inom direkta aktie- och ränteinvesteringar

3.1.1 Sensitiva affärsområden

Mandatум har identifierat känsliga affärsområden som bevakas med hjälp externa tjänsteleverantörer samt genom företagsanalyser. Detta inkluderar områden där det förekommer brott mot internationella normer och standarder, brott mot krav i sanktionslagar samt känsliga branscher. Alla investeringar bevakas och deras hållbarhetsrisker bedöms med hänsyn till dessa känsliga affärsområden.

Normbaserad screening

Investeringarna följs upp utifrån internationella normer och standarder som fastställts i internationella konventioner, såsom FN:s Global Compact, OECD:s riktlinjer för multinationella företag, ILO:s trepartiska principdeklaration om multinationella företag och socialpolitik, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter: Tillämpning av Förenta nationernas ramverk "Skydda, respektera och åtgärda" samt Parisavtalet om klimatförändringar. Om det i ett bolag som utgör investeringsobjekt observeras missbruk eller brott mot normerna, undersöks händelsen och åtgärder vidtas från fall till fall. Beroende på hur allvarligt brottet är och på dess karaktär och omfattning kan åtgärderna vara antingen direkt dialog med företagsledningen, påverkan via samarbete eller som sista utväg avyttring av investeringen, det berörda företaget inte reagerar på påverkansåtgärderna och inte vidtar åtgärder för att förhindra missbruket eller brottet inom en rimlig tid.

Sanktionsscreening

Mandatум förbinder sig att följa gällande sanktionslagar i alla länder där bolaget är aktivt. När det gäller investeringar har Mandatум infört en screeningprocess för både nya och befintliga investeringar. För att säkerställa efterlevnad av kraven i sanktionslagar granskar Mandatум sin investeringsportfölj och sina motparter mot gällande sanktionslistor både före investeringsbeslut och på löpande basis. Mandatум investerar inte i företag eller statsobligationer som omfattas av denna typ av sanktioner.

Screening av sensitiva branscher

Vissa branscher kan anses ha mer hållbarhetsrisker och orsaka allvarigare hållbarhetskonsekvenser än andra. Sådana risker omfattar till exempel ryktesrisker, klimatrisker och regulatoriska risker. Investeringar i branscher som definierats som känsliga övervakas regelbundet för att identifiera och kvantifiera eventuella hållbarhetsrisker.

Branscher definierade som känsliga är tillverkning eller produktion av följande produkter eller tjänster, inklusive underleverans, logistik eller distribution: vuxenunderhållning, tobak, hasardspel, militärutrustning, kontroversiella vapen och fossila bränslen. Utöver branschspecifik uppföljning följer Mandatум även lagstadgade undantag (t.ex. sådana som krävs enligt nationell/internationell lag, förbud, fördrag eller embargo).

Tabell 4 innehåller en lista över de kriterier som har fastställts och som nya investeringar i investeringsprodukter som anses främja miljörelaterade eller sociala egenskaper (SFDR artikel 8) eller som gör hållbara investeringar (SFDR artikel 9) ska uppfylla. Kriterierna gäller investeringsprodukter med direkta investeringar i aktier, obligationer eller lån och som förvaltas av MAM. Om ett investeringsobjekt i portföljen inte längre uppfyller kriterierna kommer Mandatum att avyttra investeringen inom en rimlig tidsram med beaktande av kundernas intressen och marknadssituationen.

Baserat på kriterierna som beskrivs i tabell 4 utvärderas investeringar som innebär högre hållbarhetsrisker separat från fall till fall och kräver investeringsdirektörens godkännande. Kriterierna i tabell 4 tillåter investeringar i omställningsbolag inom kol- och oljeindustrin för andra investeringsprodukter än de som anges i artikel 9 i SFDR.

Restriktionerna bygger på Mandatums utvärdering av potentiella hållbarhetsrisker och negativa hållbarhetseffekter i olika branscher.

Olika branscher/produktgrupper har delats upp i toleranskategorier utifrån hur stor andel av företagets omsättning som antingen direkt eller indirekt uppkommer genom ifrågasvarande affärsverksamhet:

- a) Nolltolerans: företaget får inte ha direkt eller indirekt omsättning som härrör från affärsverksamheten i fråga.
- b) Låg tolerans: en liten andel av företagets omsättning får härröra från affärsverksamheten i fråga.

Med direkt affärsverksamhet avses tillverkning eller produktion av produkter eller tjänster. Indirekt affärsverksamhet hänvisar till de olika delarna i värdekedjan för produkter eller tjänster, såsom underleverans, transport eller distribution.

Bransch/ produktgrupp	Centrala riskfaktorer	Procentuell andel av omsättningen		Beskrivning
		Direkt affärsverk samhet	Indirekt affärsver ksamhet	
Nolltolerans				
Kontroversiella vapen	Ryktesrisker, regulatoriska risker	0 %	0 %	Investeringar görs inte i bolag som får intäkter från tillverkning, underleverans eller distribution av kontroversiella vapen. Som kontroversiella vapen klassificeras bland annat biologiska och kemiska vapen, kärnvapen samt klustervapen.
Låg tolerans				
Kol	Ryktesrisker, teknologiska risker, omställningsrisker, regulatoriska risker	5 %	40 %	Investeringar görs inte i bolag som får mer än 5 % av intäkterna från kolbrytning eller bolag för vilka underleverans kopplad till kolbrytning eller koldistribution utgör mer än 40 % av intäkterna. Investeringar görs inte i bolag som får mer än 40 % av intäkterna från kolbaserad energiproduktion, förutom om bolaget har en tydlig strategi för övergång till en mer hållbar affärsmodell*.
Tobak	Ryktesrisker, regulatoriska risker, människorättsrisker	0 %	50 %	Investeringar görs inte i bolag som får intäkter från tillverkning av tobaksprodukter eller för vilka underleverans kopplad till tobaksproduktion eller distribution av tobaksprodukter utgör mer än 50 % av intäkterna.
Vuxenunderhållning	Ryktesrisker, risker i anslutning till arbetstagarnas rättigheter, människorättsrisker	0 %	50 %	Investeringar görs inte i bolag som får intäkter från vuxenunderhållning eller för vilka underleverans kopplad till eller distribution av vuxenunderhållning utgör mer än 50 % av intäkterna.
Hasardspel	Ryktesrisker, administrativa risker, risker i anslutning till penningtvätt	50 %	50 %	Investeringar görs inte i bolag som får mer än 50 % av intäkterna från hasardspel eller relaterad underleverans.

Bransch/ produktgrupp	Centrala riskfaktorer	Procentuell andel av omsättningen		Beskrivning
		50 %	50 %	
Militärutrustning	Ryktesrisker, regulatoriska risker	50 %	50 %	Investeringar görs inte i bolag som får mer än 50 % av intäkterna från tillverkning, underleverans eller distribution av militär utrustning.
Olja	Ryktesrisker, teknologiska risker, omställningsrisker, regulatoriska risker	45 %	45 %	Investeringar görs inte i bolag som får mer än 45 % av intäkterna från prospektering, utvinning, produktion eller raffinering och behandling av fossilbaserad olja eller produktion av fossil oljebaserad energi, förutom om bolaget har en tydlig strategi för övergång till en mer hållbar affärsmodell*.

Tabell 4. Gränser för direkta investeringar (inkl. direkta aktieinvesteringar) och obligationer i procent av omsättningen enligt bransch/produktgrupp. Begränsningarna tillämpas på investeringar i aktie-, ränte- och låneprodukter som definierats främja egenskaper i anslutning till miljö eller samhälle eller vara hållbara investeringar, men de fungerar även som riktlinjer i andra tillgångsslag.

*Undantag kan förekomma för bolag som har en trovärdig omställningsplan utifrån interna kriterier. Den ansvariga portföljförvaltaren ska ta fram en sammanfattning av målbolaget och varför det ska betraktas som ett omställningsbolag som ESG-teamet tar ställning till. Det slutgiltiga beslutet fattas av investeringsdirektören.

3.1.2 Övervakning av exponering för fossila bränslen

Utöver ovannämnda känsliga branscher utförs screening även för andra fossila bränslen (t.ex. gas). Tack vare screening av fossila bränslen kan Mandatum öka övervakningen och rapporteringen, och hantera risker i relation till fossila bränslen. Sådana risker omfattar till exempel ryktesrisker, regulatoriska risker och miljörisker (inklusive klimatrisker). Sektorn för fossila bränslen, särskilt gas, är också en avgörande faktor i övergången till en mindre koldioxidintensiv ekonomi.

Försiktighet och noggrant övervägande iaktas vid nya investeringar i sektorn för fossila bränslen och portföljexponeringar följs noggrant.

3.1.3 Trafikljusmodell för hållbarhet

Vid analys av investeringsobjekt och i investeringsbeslut utnyttjas en extern tjänsteleverantörs klassificering av hållbarhetsriskerna för att kvantifiera hur stor inverkan de risker som hänför sig till hållbarhetsriskerna kan ha på bolagets värde. Riskklassificeringen är en tvådimensionell mätare som granskar både omfattningen av de hållbarhetsrisker som bolaget är exponerat för och bolagets hantering av riskerna. Riskklassificeringen fokuserar på att identifiera betydande hållbarhetsrisker för målbolaget med hjälp av flera olika kriterier och på att bedöma eventuella avvikelser utifrån de uppgifter som bolaget publicerat.

Bolagen indelas i fyra riskkategorier utifrån klassificeringen av hållbarhetsriskerna. Beroende på riskkategori förutsätts ytterligare åtgärder av portföljförvaltaren innan investeringen får genomföras i enlighet med tabell 5. Om riskkategorin för ett företag som ingår i portföljen förändras, analyseras investeringen på nytt i enlighet med tabell 5.

Låg risk

Risken i anslutning till hållbarhetsfaktorer anses vara låg. Beslut att investera i bolag med en låg riskklassificering förutsätter inga separata tilläggsåtgärder ur ansvarsfullhetsperspektiv.

Måttlig risk

Risken i anslutning till hållbarhetsfaktorer anses vara måttlig. Beslut att investera i bolag med en måttlig riskklassificering förutsätter inga separata tilläggsåtgärder ur ansvarsfullhetsperspektiv. På grund av den förhöjda risknivån ska portföljförvaltaren dock analysera orsakerna och de eventuella följderna av hållbarhetsriskerna som hänför sig till bolaget.

Hög risk

Risken i anslutning till hållbarhetsfaktorer anses vara hög. På grund av den höga risknivån analyserar portföljförvaltaren orsakerna och de eventuella följderna av hållbarhetsriskerna som hänför sig till bolaget. Nya investeringar i den här riskkategorin och orsakerna bakom riskkategoriseringen redovisas på nästa interna kommittémöte.

Allvarlig risk

Risken i anslutning till hållbarhetsfaktorer anses vara allvarlig. På grund av den allvarliga hållbarhetsrisken förutsätter en investering godkännande av investeringsdirektören. Dessutom bereder portföljförvaltaren en skriftlig analys över orsakerna bakom och de eventuella följderna av hållbarhetsriskerna som hänför sig till bolaget. Nya investeringar i den här riskkategorin och orsakerna bakom riskkategoriseringen redovisas på nästa interna kommittémöte.

Tabell 5. Trafikljusmodell och åtgärder som direkta aktie- och ränteinvesteringar förutsätter.

Bolag för vilka en utomstående klassificering av hållbarhetsriskerna inte finns att tillgå analyseras omsorgsfullt i fråga om samtliga faktorer som påverkar förhållandet mellan avkastning och risk. I detta ingår också analys av risker som härrör från hållbarhetsfaktorerna. Analysen baserar sig på tillgängligt material.

3.1.4 Konsultativ kapitalförvaltning

Inom konsultativ kapitalförvaltning måste gränserna som anges för känsliga branscher i tabell 4 uppfyllas. Kriterierna följs upp kvartalsvis. Om en investering inte längre uppfyller kriterierna som anges i tabell 4 krävs godkännande från ägaren av den fondanknutna balansräkningen för att behålla en befintlig investering eller göra investeringar i nya investeringsobjekt. Direkta aktie- och ränteinvesteringar inom konsultativ kapitalförvaltning genomgår screening årligen i samband med att policyn för ansvarsfulla investeringar uppdateras. Efter en sådan screening kan investeringar i känsliga branscher lämnas över till ägaren av den fondanknutna balansräkningen för godkännande och/eller beslut om avyttring. Ägaren kan, i samråd med ESG-teamet, godkänna undantag för enskilda investeringsobjekt.

3.2 Genomförande inom fondinvesteringar, utlokaliserad kapitalförvaltning och övriga tillgångsklasser

Detta avsnitt beskriver genomförandet av ansvarsfulla investeringar när kapitalförvaltningen har utlokaliserats till en samarbetspartner, när investeringar görs i investeringsobjekt som förvaltas av samarbetspartner och/eller för andra tillgångsslag än direkta aktie- och ränteinstrument.

I dessa investeringar har investeringsverksamheten utlokaliserats till en utomstående aktör inom ramen för på förhand fastställda begränsningar, och Mandatum Life har ingen beslutanderätt i fråga om enskilda investeringsbeslut. Därför fokuserar hållbarhetsanalysen på samarbetspartnerns investeringsprocess.

Mandatum förutsätter att också externa samarbetspartner tar hänsyn till hållbarhet vid investeringar oavsett tillgångsslag. Vid valet och uppföljningen av investeringsprodukter som förvaltas av utomstående samarbetspartner fokuserar hållbarhetsanalysen på partnerns investeringsprocess och rapportering. Hållbarhetsriskernas väsentlighet varierar beroende på tillgångsslag. Därför läggs olika vikt vid vissa tillgångsslagsrelaterade hållbarhetskriterier.

Vid utvärderingen av externa samarbetspartner ligger fokus på följande:

- Partnern förbinder sig till ansvarsfull investeringsverksamhet (t.ex. att ha undertecknat UN PRI, en policy för ansvarsfulla investeringar, vetenskapsbaserade eller andra klimatmål, branschbaserade utslutningar),
- Integration av hållbarhetsrisker och hållbarhetsfaktorer i investeringsprocessen,
- Övervakning och rapportering (t.ex. publicering av uppgifter om koldioxidavtryck, hållbarhetsriskhantering).

I fråga om fondinvesteringar erbjuder investeringsprocessens s.k. due diligence-skede de bästa möjligheterna att påverka fondens verksamhetsprinciper. Mandatum kan förutsätta att externa partner förbinder sig till begränsningar som Mandatum fastställt. Begränsningarna kan till exempel grunda sig på företagets bransch och produkter eller iakttagandet av internationella normer och standarder.

Vid valet av fonder genomför Mandatum en omfattande bedömning av externa samarbetspartners efterlevnad av ansvarsfull investeringsverksamhet. Mandatum prioriterar samarbetspartner vars riskhantering med avseende på ansvarsfulla investeringar inom olika tillgångsslag överensstämmer med Mandatums investeringsprocess. Vid analys av tredje parters investeringsobjekt bedöms omfattningen och kvaliteten av processen för ansvarsfulla investeringar, riskhanteringen och rapporteringen samt förenligheten med Mandatums eget förhållningssätt. Mandatum prioriterar externa samarbetspartner som har förbundit sig till FN:s principer för ansvarsfulla investeringar eller motsvarande initiativ för en specifik tillgångsklass.

I fråga om fastighetsfonder bedöms bland annat i vilken utsträckning portföljförvaltarens investeringsprocess beaktar fastigheternas energieffektivitet, avfallshantering och miljöbelastning, ansvarsfullheten i processen för förvaltning av hyresklientelet samt i vilken utsträckning fastigheternas utveckling betraktas som en värdeskapande faktor i investeringsprocessen. Inom fastighetsfonder prioriterar Mandatum strategier där man förbinder sig att rapportera om fastigheternas energieffektivitet och strävar efter att förbättra fastigheternas energieffektivitet.

Vid alternativa ränte- och kapitalfonder bedöms ansvarsfullheten i portföljförvaltarens investeringsprocess huvudsakligen enligt samma kriterier som i fråga om investeringar i börsnoterade aktier eller obligationer. Till den del som portföljförvaltarens investeringsprocess omfattar inflytande över investeringsobjekten, exempelvis genom styrelsemedlemskap, fästs särskild uppmärksamhet vid att hållbarhetsaspekten uppfylls vid utvecklingen av investeringen.

Vid investeringar i alternativa investeringsfonder eller fastighetsfonder förväntar sig Mandatum att bolagets partner förbinder sig till ovanstående kriterier och till att exkludera de känsliga branscherna som anges i tabell 4 efter bästa förmåga. Om en extern kapitalförvaltare inte kan förbinda sig till principerna i denna policy i sina primära strategier och/eller inte garanterar exkludering av känsliga branscher ur sina investeringar behövs godkännande från ägaren av den fondanknutna balansräkningen för investeringar i sådana investeringsobjekt.

Samarbetspartnerns verksamhet bedöms och analysen uppdateras regelbundet. Mandatum bedömer årligen hållbarhetsriskerna i de externa fonder som bolaget investerat i utifrån den information som finns att tillgå.

3.3 Genomförande av direkta fastighetsinvesteringar

Hållbarhet är ett brett tema inom direkta fastighetsinvesteringar som omfattar många aspekter från mätning och minskning av fastigheters koldioxidavtryck, förnybara energiprojekt, optimering av vattenförbrukningen och avfallshanteringen till socialt ansvar, till exempel hyresgästernas välbefinnande, samhällspåverkan och hänsyn för den omgivande miljön.

Mandatums mål är att minska utsläppen avsevärt för fastigheterna som bolaget förvaltar och samtidigt att minska energiförbrukningen och öka fastigheternas värde. Mandatum har ställt upp hållbarhetsmål på medellång och lång sikt för sina direkta fastighetsinvesteringar och förbinder sig att förvalta sin fastighetsportfölj på ett sätt som bidrar till kontinuerlig förbättring av hållbarheten och att regelbundet rapportera framstegen såväl internt som externt.

Hållbarhetsprogram och hållbarhetsmål fastställs på portföljnivå, men huvudmålet för samtliga portföljer som förvaltas av Mandatum är att omvandla det befintliga byggnadsbeståndet till hållbara byggnader som tar hänsyn till miljöaspekter och hyresgästernas tillfredsställelse. Hållbarhetsmålen inkluderar mål för energieffektivitet och koldioxidneutralitet. Samtliga fastighetsportföljer omfattas av förnybar grön el och vi övergår gradvis även till förnybara uppvärmningsformer. Investeringar som förbättrar energieffektiviteten genomförs i portföljerna och energiförbrukningen följs upp månatligen.

Portföljförvaltarens investeringsprocess tar hänsyn till fastigheternas hållbarhetsaspekter. I inköpsprocessen identifieras förutom fastigheternas tekniska egenskaper och potential för energieffektivisering även deras energiklass och eventuella certifikat. Dessutom analyseras fastigheternas förvaltning och avtalsparter och risker förknippade med miljön, klimatförhållanden och hyresgästernas verksamhet identifieras.

4. Aktivt ägarskap och ansvarsfull ägarpraxis

Mandatum tar hänsyn till hållbarhetsrisker och hållbarhetsfaktorer, särskilt relaterade till klimatförändringar, i allt samarbete och strävar efter att säkerställa att alla bolag som utgör investeringsobjekt har beaktat hållbarhetsfaktorer i sina företagsstrategier. Huvudsakligen strävar Mandatum efter att endast påverka i bolag som utgör investeringsobjekt, men kan även besluta att inte påverka i ett bolag, till exempel för att undvika intressekonflikter. Ytterligare kriterier att överväga före ett eventuellt samarbete kan vara t.ex. hållbarhetsfrågans väsentlighet, investeringens storlek, åtgärder som redan vidtagits av bolaget samt geografiskt läge.

Mandatum offentliggör också årligen upplysningar om hur principerna för påverkan via samarbete har genomförts för att säkerställa transparens i samarbetsverksamheten. Påverkansprinciperna återfinns på MAM:s webbplats.

4.1 Personalsamarbete

Det naturligaste sättet att påverka ett bolags verksamhetsmetoder är en direkt dialog med företagets ledning genom t.ex. fysiska eller virtuella möten, evenemang och företagsbesök. Det är något som portföljförvaltare ska göra regelbundet tillsammans med representanter för potentiella eller befintliga investeringsobjekt. Personalsamarbete tillämpas både proaktivt och reaktivt.

4.2 Röstning

Röstning på bolagsstämmor är också ett sätt för aktieägare att uttrycka sina åsikter och kan användas i samband med andra metoder för att påverka genom samarbete. Portföljförvaltare ansvarar för att rösta på bolagsstämmor. Portföljförvaltarna för protokoll över de stämmor de har deltagit i och de röster de avgivit vid dem. Mandatum röstar genom ombud och personligen genom att delta i bolagsstämmor eller en kombination av båda, främst beroende på bolagets geografiska läge.

Beslutet om hur Mandatum röstar fattas av portföljförvaltarna med stöd av ESG-teamet och godkänns vid behov av investeringsdirektören beroende på beslutets karaktär.

4.3 Pooled engagement

Mandatum påverkar genom pooled engagement-samarbete med andra investerare om man tror att det kan vara ett effektivt sätt att uppnå en önskad förändring i investeringsobjektet. Pooled engagement används främst på ett reaktivt sätt för att hantera problem som redan har inträffat.

Processerna kan ta flera år beroende på allvarlighetsgrad. Framstegen och resultaten övervakas internt och genom tjänsteleverantören så länge processen pågår. Om påverkansarbetet inte får önskat resultat beror eskaleringsstrategin på investeringens omfattning och typ. Om ett bolag som utgör investeringsobjekt avvisar försöken att påverka kan investeringen avyttras eller exponeringen minskas.

5. Extern rapportering

Mandatum har undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar och förbundit sig till att årligen rapportera om de tillvägagångssätt för ansvarsfulla investeringar som tillämpats och hur bolaget främjat genomförandet av principerna.

Investeringarnas koldioxidavtryck mäts och redovisas årligen. Placeringskorgarnas och fondernas årliga koldioxidavtryck publiceras i produktspecifika månads- eller kvartalsöversikter eller i en separat översikt över ansvarsfulla investeringar. Utöver investeringarnas absoluta koldioxidavtryck jämförs investeringskorgarnas och fondernas koldioxidavtryck med koldioxidavtrycket för relevanta marknadsindex i syfte att förbättra jämförbarhet och transparens.

Kunderna får hållbarhetsrapporter över investeringsobjekten och rapporter om ansvarsfullt ägarskap till den del som det med beaktande av tillgängliga data och sekretess avseende företagsspecifika uppgifter är möjligt.

Mandatum ingår också i Sampo Abp:s årliga hållbarhetsrapport.

 MANDATUM